

Henriette BÙI QUANG CHIÊU (1906-2012)

Tin bu n

Chúng tôi đ c tin n bác sĩ

Henriette Bùi Quang Chiêu

đã tr n ngày 27.4.2012 t i Paris, th 105 tu i.

L tang s c hành vào lúc 10g30 sáng th năm 10.5.2012 t i Phòng l n Đài h a táng nghĩa trang Père-Lachaise (Paris 20).

Di n Đ n xin thành th c chia bu n v i tang quy n.

Henriette Bùi Quang Chiêu

(trích Bách khoa toàn th Wikipedia)

Henriette Bùi Quang Chiêu (1906-2012) là m t n bác sĩ ng i Vi t. Bà đ c bi t đ n là n bác sĩ đ u tiên c a Vi t Nam.[1]

Thân th

Bà sinh ngày 8 tháng 9 năm 1906, là con gái thứ trong một gia đình nông dân Việt giàu có mang quốc tịch Pháp ở Nam Kỳ. Thân phụ của bà là Nguyễn viên Bùi Quang Chiêu, một chính khách có tiếng ở Nam Kỳ thuộc Pháp thuộc. Thân mẫu của bà là Nguyễn Thị Y, thuộc một gia đình giàu có nông dân ở tỉnh Hòa.[2]

Tuy nguyên quán ở trong Nam, bà lại được sinh ra ở Hà Nội và lớn lên ở Sài Gòn. Thuở nhỏ, bà học Trường nữ St Paul de Chartres, thuộc Trường Nữ Trung học ở Sài Gòn.

Năm 1915, bà thi vượt cấp và được bằng Certificat sau 2 năm. Sau đó, bà vào học trường Collège des Jeunes Filles, sau là Lycée Marie Curie.

Bà sang Pháp du học năm 15 tuổi. Một năm sau đó, thân mẫu của bà qua đời vì bệnh lao phổi. Có lẽ điều này càng càng thêm nguy hiểm vì theo ngành y của bà. Vì lẽ học của bà bị gián đoạn một năm vì bệnh đau mắt (trachoma), tuy nhiên đến năm 1926, bà cũng tốt nghiệp bậc trung học tại Lycée Fenelon ở Paris.

Y nghiệp

Bà trở thành nguyên thủ y nữ làm trưởng khoa cho Trường Nữ Đại học Y khoa Sài Gòn, nay nằm trong khuôn viên Bảo tàng Chứng tích chiến tranh

Năm 1927, bà theo học Đại học Y khoa Paris (tiếng Pháp: Faculté de Médecine de Paris) thuộc Đại học Paris. Là phụ nữ nông dân Việt, số học sinh đến của bà trong trường chuyên môn ở Pháp là một bước đột phá trong học trường giáo dục chính quốc gia Pháp thời bấy giờ. Cũng trong thời gian học tại Đại học Paris, bà quen biết với nhiều nữ sinh Việt đang học tại đây, đặc biệt là một sinh viên trường đang theo học ngành cửu đẳng là Nguyễn Ngọc Bích, con trai Đại học phụ nữ Nguyễn Ngọc Trâm.

Năm 1934, bà báo về luận án tốt nghiệp xuất sắc, được học hội đồng giám khảo khen ngợi và tặng thưởng huy chương. Khi trở về Việt Nam năm 1935 bà nhận chức trưởng khoa học sinh ở Trường Nữ. Với khí khái đặc biệt, bà báo các y sĩ nông dân Pháp gây khó khăn. Cách cư xử của bà bị hiểu lầm quan niệm bình đẳng, bình quyền giữa nam và nữ, cũng như bình quyền cho nữ giới giữa Việt và nông dân Pháp.

Cũng trong năm 1935, bà lập gia đình với luật sư Nguyễn Quang Ngọc[3], Tiến sĩ Luật khoa đầu tiên của nông dân Việt, một đảng viên Đảng Lập hiến Đông Dương. Tuy nhiên chỉ không đầy 2 năm sau, hai người ly hôn vì khác biệt trong cách sống. Bấy giờ, vì một một người đàn bà ra tòa xin ly hôn cho nên vào lúc đó được nông dân Việt Nam xem như là một chuyên không thể nào tin được,

nhật là một người trong gia đình danh giá như gia đình ông Bùi Quang Chiêu.

Cuối năm 1945, một số kiến bệnh nhập đợc gia đình bà. Thân phđ và 3 người anh em trai của bà bị nặng phđn tđ quá khđch của Việt Minh kết tđi phđn quđc và thđ tiêu. Người bđn thân thđt của bà là Kđ sđ Nguyđn Ngđc Bích, bđy giđ đđng giđ chđc Khu bđ phó Việt Minh bđ chính quyđn Pháp bđt đđđc và bđ kết án tđ hình. Nhđ sđ vđn đđng của bà và các bđn bè cũ tđi Pháp, Kđ sđ Nguyđn Ngđc Bích thoát án, nhđng phđi rđi khđi Việt Nam và sang sđng tđi Pháp. Vđ sau, ông bà sđng vđi nhau nhđ vđ chđng cho đđn khi ông qua đđi.

Một đđng gđp đđng kđ nđa của nữ bác sĩ Henriette Bùi Quang Chiêu là viđc hiđn tđng biđt thđ tđ gia của bà sđ 28 đđđng Testard[4] làm cđ sđ cho Trđđng Đđi hđc Y khoa Sài Gòn thuđc Viđn Đđi hđc Sài Gòn.[5]

Năm 1971 bà sang đđi Pháp hành nghđy cho đđn khi vđ hđu năm 1976.

Cuđi đđi

Năm 2011, đđ 105 tuđi, bà vđn còn khođ và minh mđn [6]. Bà mđt ngày 27 thđng 4 năm 2012 tđi Paris, thđ 105 tuđi.[7]

Tham khđo

- ^ Nguyễn Hđđng Nguyđn Cúc. Sài-gòn 300 năm cũ. Dallas: Tđng Sông Hđđng, 1999. tr 248
- ^ "Colonial Cholon"
- ^ Gisele Bousquet và Pierre Brocheux. Việt-Nam Exposé. Ann Arbor, MI: University of Michigan, 2002. tr 290-308
- ^ Sau năm 1955 đđi là đđđng Trđn Quý Cáp
- ^ Lđch sđ Trđđng Đđi hđc Y khoa Sài Gòn
- ^ Thđm nđ bác sĩ Việt đđu tiên tđi Pháp - Henriette Bùi Quang Chiêu
- ^ Nữ bác sĩ đđu tiên của Việt Nam đđ trở thđ